

EL TRACTAMENT DELS REFUGIATS A LA PREMSA ESCRITA

Període de novembre a desembre de 2015

Jana Raga Miquel
amb la supervisió
d'Esperança Bielsa

1. Introducció

La magnitud de la crisi de refugiats actual s'ha elevat als nivells de la Segona Guerra Mundial i molts dels migrants tenen com a objectiu la Unió Europea, pel que emprenen viatges plens de perills per aconseguir-ho.

Els mitjans de comunicació es fan ressò de la situació i, atès que es dediquen a transmetre informació al seu públic i que, per tant, tenen la capacitat de transmetre significats (models d'esdeveniments, d'acord amb Teun van Dijk), contribueixen a la formació de la **construcció social del col·lectiu dels refugiats**.

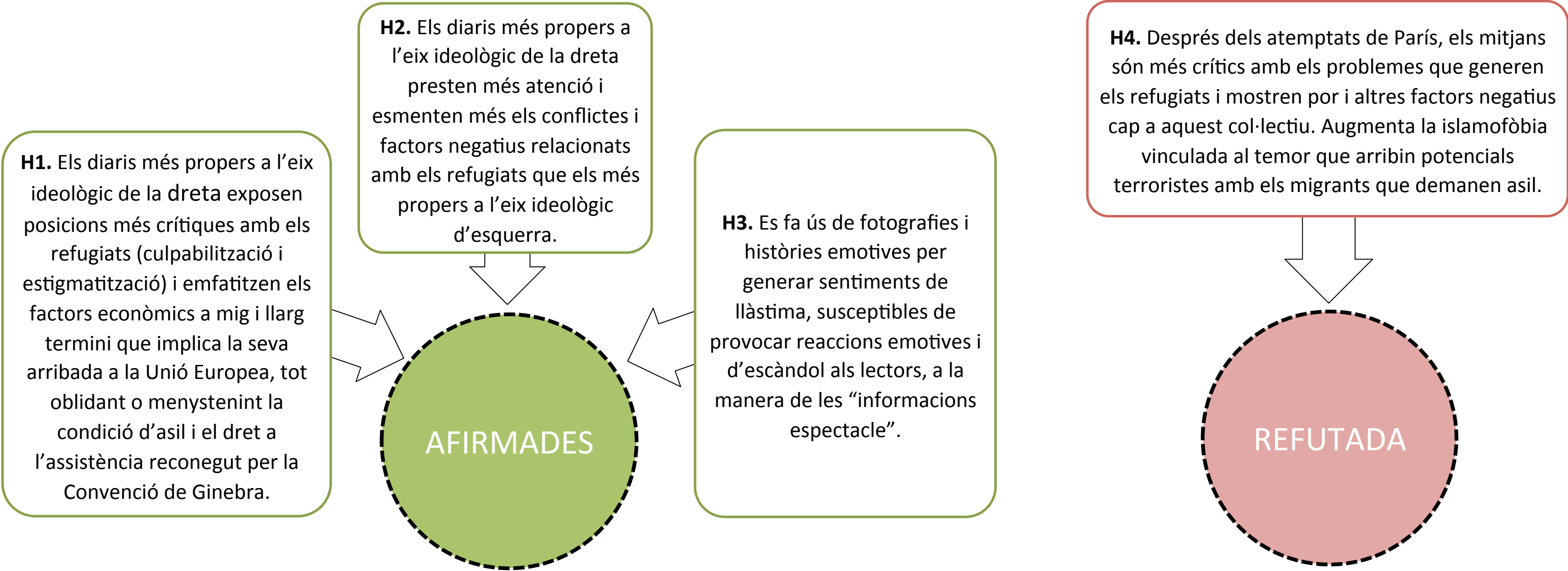
2. Objectius

- Preguntes de recerca:
- Quines diferències es poden observar en la **transmissió de significats o models preferits** que es derivin del punts de partida de cada diari (línia editorial, perspectiva dels directors, opinions concretes dels redactors, etc.)?
 - Ha canviat la interpretació dels refugiats per part de la premsa després dels **atemptats de París del 13 de novembre de 2015**?

3. Metodologia

- Anàlisi qualitativa d'una **mostra de 48 articles d'El País, El Mundo i La Vanguardia** a partir d'una pauta basada en "frames" o marcs preestablerts.
- Els períodes d'anàlisi han estat del 2 al 8 de novembre i del 30 de novembre al 6 de desembre de 2015 (abans i després dels atemptats de París).
- Adicionalment, s'han realitzat dues entrevistes a dos membres d'associacions relacionades amb els refugiats: la plataforma Stop Mare Mortum i la xarxa Asil.cat.

4. Resultats



5. Conclusions

- Cap dels tres mitjans, independentment de la seva afinitat ideològica, és del tot crític amb els refugiats** atès que és un tema d'actualitat i gravetat que afecta a l'opinió pública. Algunes de les diferències observades són el **major esment de factors negatius i conflictes atribuïts als refugiats per part dels diaris situats al centre i dreta de l'eix ideològic** que no pas els situats a l'esquerra, pel que s'afirma la tesi de Van Dijk respecte a la reproducció del racisme a través dels mitjans de comunicació.
 - Un element comú als tres diaris és que tots fan **ús d'històries emotives i fotografies que generen escàndol, indignació i llàstima als lectors**, motivant-los així a llegir la resta de l'article en qüestió.
 - No s'han detectat diferències significatives entre els dos períodes analitzats (abans i després dels atemptats)**, contrari al que s'esperava abans de l'anàlisi.
- En resum, es conclou que **els mitjans de comunicació contribueixen a la construcció social dels refugiats com a col·lectiu a través de la transmissió de models preferits**.
- Per a futures recerques, és recomanable ampliar la mostra amb més articles i períodes més llargs i allunyats del dia dels atemptats per tal de determinar si es donen diferències entre els dos moments.